

Kitaabka Daanyeel - Lambar Lixaad

Yehooyaaqiim

Jeff Pippenger

2023-12-01

Buugaagta Daanyeel iyo Muujintii waa isku buug, sida Baybalku u yahay hal buug, kana kooban Axdiga Hore iyo Axdiga Cusub.

“Taariikhda nolosha, dhimashada, iyo sarakicidda Ciise, isagoo ah Wiilka Ilaah, si buuxda looma caddayn karo la’aanteed caddaynta ku jirta Axdiga Hore. Masiixa waxaa lagu muujiyey Axdiga Hore si la mid ah sida cad ee loogu muujiyey Axdiga Cusub. Midkood wuxuu ka marag kacayaa Badbaadiye iman doona, halka kan kalena uu ka marag kacayo Badbaadiye yimid sida nebiyadu sii sheegeen. Si qorshaha furashada loo qaddariyo, Qorniinka Axdiga Hore waa in si qoto dheer loo fahmaa. Waa iftiinka ammaansan ee ka imanaya waayihii nebinnimada ee hore kan nolosha Masiixa iyo waxbarista Axdiga Cusub ku soo saara caddayn iyo qurux. Mucjisooyinka Ciise waa caddayn ilaahnimmadiisa; laakiin caddaymaha ugu xoogga badan ee muujinaya inuu yahay Bixiyaha dunida waxaa laga helaa waxsii sheegyada Axdiga Hore marka lala barbar dhigo taariikhda Axdiga Cusub. Ciise wuxuu Yuhuudda ku yidhi, ‘Baadha Qorniinka; waayo, waxaad u malaynaysaan inaad iyaga ku leedihiin nolosha weligeed ah, oo iyagu waa kuwa aniga ii marag fura.’ Wakhtigaas ma jirin Qorniin kale oo jira marka laga reebo kan Axdiga Hore; sidaas daraaddeed amarka Badbaadiyaha waa cad yahay.” Spirit of Prophecy, volume 3, 211.

Caddaynta ugu xooggan ee ku saabsan cidda Masiixu yahay iyo waxa uu yahay, waa marka waxsii sheegyadii Axdiga Hore lala barbar dhigo fulintii waxsii sheegyadaas ee taariikhda Axdiga Cusub. Sidaas oo kale ayay tahay marka la eego xidhiidhka ka dhexeeya buugaagta Daanyeel iyo Muujintii.

“Muujintii dhammaan buugaagta Kitaabka Quduuska ahi way ku kulmaan kuna dhammaadaan. Halkan waxaa yaal kaabista buugga Daanyeel. Mid waa sii sheegid; kan kalena waa muujin.” Falimaha Rasuullada, 585.

Ereyga “dhammaystirid” waxay ka dhigan tahay in la gaadhsiiyo kaamilnimo. Rumowgii waxsii-sheegyada Axdiga Hore wuxuu ahaa “caddaynta” “ugu xooggan” ee “ilaahnimada” Masiixa. Caddaynta ugu xooggan ee ilaahnimada waxsii-sheegyada ku qoran kitaabka Daanyeel waa rumowga waxsii-sheegyadaas sida loogu muujiyey kitaabka Muujintii. Waxsii-sheegyadii ku jira Daanyeel waxay ku sii socdaan kitaabka Muujintii, waxaana lagu gaadhsiiyaa kaamilnimo maalmaha ugu dambeeya, marka Muujinta Ciise Masiix la furfuro.

“Muujintii waa buug la shaabadeeyey, hase ahaatee sidoo kale waa buug la furay. Waxa uu diiwaangelinayaa dhacdooyin yaab leh oo dhici doona maalmaha ugu dambeeya ee taariikhda dhulkan. Waxbarista buuggan ku jirtaa waa qeexan tahay, ma aha wax qarsoon oo aan la garan karin. Dhexdiisa waxaa lagu sii wadaa isla xariiqdii wax sii sheegidda sida ku jirta Daanyeel. Qaar ka mid ah wax sii sheegyada Ilaah wuu ku celceliyey, isagoo sidaas ku muujinaya in

muhiimad la siinayo ay tahay. Rabbigu ma ku celceliyo waxyaalaha aan cawaaqib weyn lahayn.” Manuscript Releases, volume 9, 8.

Sannaddii saddexaad ee boqornimadii Yehooyaaqiim oo ahaa boqorkii Yahuudah ayaa Nebukadnesar, boqorkii Baabuloon, Yerusaaalem yimid oo hareereeyey. Daanyeel 1:1.

Aayadda koowaad ee kitaabka Daanyeel, marka si sax ah loo fiirsado, waxa ku jira xog badan oo nebiyadeed. Waxaannu ku bilaabi doonnaa fiirsashadeenna Yehoyaaqiim.

Yehooyaaqiim wuxuu ahaa kii ugu horreeyey saddexdii boqor ee ugu dambeeyey ee Yahuudah. Sidaas daraaddeed, wuxuu matalaa farriinta malaa’igta kowaad. Wiilkiisii Yehooyaaqiin, oo sidoo kale loo yiqiin Yekonyaah ama Konyaah, wuxuu matalay farriinta malaa’igta labaad. Yehooyaaqiin waxaa ku xigay Sidqiyaah, kii ugu dambeeyey saddexdaas boqor ee ugu dambeeyey ee Yahuudah. Sidqiyaah wuxuu matalaa farriinta malaa’igta saddexaad. Waxaa jira dhowr markhaati oo nebiyadeed oo xaqiijinaya in Yehooyaaqiim yahay astaan u ah farriinta malaa’igta kowaad. Waa muhiim in la fahmo caddaymahan, waayo waxay muujinayaan in aayadda kowaad ee cutubka koowaad ee Daanyeel ay tilmaamayso farriinta malaa’igta kowaad, xaqiiqadaasina waa barroosin suuragelinaysa in cutubka koowaad loo fahmo inuu yahay farriinta malaa’igta kowaad ee Muujintii afar iyo tobnaad. Waxaan ka bilaabi doonnaa Taariikhdi Labaad.

Oo kuwii seefta ka baxsadayna wuxuu u kaxeeyey Baabuloon; halkaas oo ay addoommo ugu ahaayeen isaga iyo wiilashiisa ilaa boqortooyadii Faaris ay talada la wareegtay: si uu u oofiyo eraygii Rabbiga ee afkii Yeremyaah ku soo baxay, ilaa dalku ku raaxaystay sabtiyadiisii; waayo intii uu cidlo ahaa oo baabba’ay ayuu sabti xajinayey, si loo oofiyo toddobaatan sannadood. 2 Taariikhdi 36:20, 21.

Masaafurintii Baabuloon ee toddobaatanka sannadood ahayd si dhulku ugu raaxaysto sabtiyadii aan la oofin, sida waafaqsan Laawiyiintii shan iyo labaatanaad. Toddobaatan sannadood oo sabtiyo ahi waxay isu geynayaan afar boqol iyo sagaashan sannadood, kuwaas oo Israa’iiltii hore ay iska indhatirtay amarkii Laawiyiintii shan iyo labaatanaad. Afar boqol iyo sagaashan sannadood oo caasinimo ah ayaa ka horreeyey toddobaatan sannadood oo masaafurin ah. Markii ay dhammaadeen afarta boqol iyo sagaashanka sannadood, saddex boqor ayaa Nebukadnesar loo hoos gelin lahaa.

Dhammaadkii toddobaatanka sannadood ee maxaabiisnimada, Rabbigu wuxuu kiciyey Kuuros, oo ahaa kii ugu horreeyey saddexda boqor ee amar ku bixin lahaa in Israa’iil ay soo noqoto oo Yerusaaalem dib u dhiso. Artaxshasta wuxuu ahaa kii saddexaad ee saddexdaas boqor, wuxuuna bixiyey amarkii saddexaad sannadkii 457 BC. Amarkii saddexaad wuxuu bilaabay laba kun iyo saddex boqol oo sannadood ee Daanyeel cutubka siddeedaad, aayadda afar iyo tobnaad. Sannadkii 1798, dhammaadkii ugu horreeyey ee carada ayaa dhammaaday, kitaabkii Daanyeelna waa la furfuray, waxaana yimid kii ugu horreeyey saddexda malaa’igood. Malaggii saddexaadna wuxuu yimid Oktoobar 22, 1844.

Saddexdii boqor ee ugu dambeeyey Yahuudah dhammaantood waxaa la hor geeyey Nebukadnesar, oo maxaabiisnimadii Yehooyaaqiimna toddobaatankii sannadood ayaa bilaabmay. Waxay sii socotay ilaa Baabuloon la baabbi’iyey, waxaana taliyihii guud (Quruus) ee Baabuloon baabbi’iyey,

oo wax yar dabadeed boqor noqday, uu soo saaray kii ugu horreeyey saddexda amar. Amarkii saddexaadna wuxuu bilaabay waxsii sheegidda fiidkii iyo subaxyadii, taas oo ku dhammaatay imaatinkii kii saddexaad ee saddexda malaa'igood. Masiixu had iyo goor wuxuu dhammaadka ku aqoonsadaa bilowga.

Bilowgii toddobaatanka sannadood waxay dhacday markii ugu horraysay ee Nebukhadnesar ku soo weeraray Yeruusaalem. Dhammaadka toddobaatanka sannadoodna waxaa lagu calaamadeeyey burburkii Baabuloon. Burburka ugu dambeeya oo dhammaystiran ee Yeruusaalemna wuxuu ku dhacay kii saddexaad ee saddexdii boqor ee dhammaantood uu Nebukhadnesar soo weeraray. Burburka Yeruusaalem wuxuu ahaa mid tartiib-tartiib u socday. Saddexdii boqor ee ugu dambeeyey waxay matalaan hal astaan oo nebiyadeed, taas oo ah in dhammaantood uu Nebukhadnesar soo weeraray. Waxay tusaale u ahaayeen saddexdii amar ee iyaguna dhammaantood ahaa hal astaan, sida ay ahaayeen saddexdii malaa'igood dhammaadka laba kun iyo saddex boqol oo maalmood.

“Cutubka toddobaad ee Cesraa ayaa amarkaas laga helaa. Aayadaha 12–26. Qaabkiisii ugu dhammaystirnaa waxaa soo saaray Artaxshasta, boqorkii Faaris, sannadkii 457 BC. Laakiin Cesraa 6:14 waxaa lagu sheegay in gurigii Rabbiga ee Yeruusaalem laga dhisay ‘sidii waafaqsanayd amarkii [‘digreetada,’ faallada dhinaca] Kuuros, iyo Daariyus, iyo Artaxshasta oo ahaa boqorkii Faaris.’ Saddexdan boqor, iyagoo bilaabay, mar kale xaqiijiyey, oo dhammaystiray amarkaas, waxay gaadhsiiyeen kaamilnimadii nebiyaddu u baahnayd si loo calaamadiyo bilowga 2300-ka sannadood. Marka 457 BC, oo ah wakhtigii amarka la dhammaystiray, loo qaato taariikhda amarka, faahfaahin kasta oo nebiyaddu ka bixisay toddobaatanka toddobaad waxaa la arkaa inay rumoowday.” The Great Controversy, 326.

Walaashii White waxay tilmaamaysaa in saddexda amar ay lagama maarmaan u ahaayeen kaamilnimada wax sii sheegidda. Waxay qeexaysaa xidhiidhka ay isu leeyihiin, iyadoo sidaas samaynaysana, waxay caddaynaysaa astaamaha naxweeed ee erayga Cibraaniga ah ee “runta.” Waxay leedahay amarkii koowaad ayaa bilaabay, amarkii labaad ayaa mar kale xaqiijiyey, amarkii saddexaadna wuxuu dhammaystiray “faahfaahin kasta oo wax sii sheegidda ku saabsan toddobaatanka toddobaad.” Erayga Cibraaniga ah ee “runta” waxaa laga sameeyaa isku darka xarfaha koowaad, saddex iyo tobnaad, iyo ugu dambeeya ee alifbeetada Cibraaniga. Amarkii koowaad ayaa bilaabay, kii labaad ayaa mar kale xaqiijiyey, amarkii ugu dambeeyeyna wuxuu dhammaystiray wax sii sheegidda. Saddexda amar waxay xambaarsan yihiin saxeexa Alfa iyo Oomeega, waxaana la oofiyey dhammaadka wax sii sheegiddii toddobaatanka sannadood ee maxaabiisnimadii Baabuloon, inkasta oo amarkii saddexaad uu yimid waqti aad uga dambaysay dhammaadka toddobaatanka sannadood. Saddexda amar waxay ahaayeen kuwo isdaba-joog ah, in kastoo ay ahaayeen saddex amar, haddana weli waxay ahaayeen hal calaamad oo wax sii sheegid ah.

Malaa'igtii kowaad waxay timid sannadkii 1798, malaa'igtii labaadna waxay timid gurgii 1844, malaa'igtii saddexaadna waxay timid Oktoobar 22, 1844. Saddexdaas malaa'igood waa hal astaan oo nebiyadeed, oo matalaysa injiilka weligiis ah ee Muujintii cutubka afar iyo tobnaad.

“Farriintii koowaad iyo tii labaad waxaa la bixiyey 1843 iyo 1844, oo imminkana waxa aynu ku jirnaa ku dhawaaqidda tii saddexaad; hase ahaatee dhammaan saddexda farriimood weli waa in la sii ku dhawaaqaa. Hadda waxay lama huraan u tahay sida ay weligeed hore u ahaydba in dib loogu celiyo kuwa runta doonaya. Qalin iyo codba waa inaynu ku dhawaaqidda ka dhawaaajinnaa, innagoo muujinayna kala horrayntooda, iyo ku-dhaqanka waxsii sheegyada ina soo gaadhsiinaya farriinta malaa’igta saddexaad. Ma jiri karto mid saddexaad la’aanteed tii koowaad iyo tii labaad. Farriimahan waa inaynu dunida ku gaadhsiinnaa daabacaado iyo khudbado, innagoo xariiqda taariikhda waxsii sheegyada ku tusayna waxyaalihii dhacay iyo waxyaalaha dhici doona.” Selected Messages, book 2, 104, 105.

Saddexdii boqor ee ugu dambeeyey dalka Yahuudah waxay ahaayeen hal astaan, waayo kulligood waxaa heerar kala duwan oo hoos-u-dhigid ah ku keenay boqorkii Baabuloon. Saddexdii boqor ee ugu dambeeyey dalka Yahuudah, saddexdii amar, iyo saddexdii malaa’igood, in kastoo ay si cad u yihiin saddex, haddana waxaa sidoo kale lagu matalay sidii hal astaan oo nebinnimo.

Saddexdii boqor ee ugu dambeeyey waxay qayb ka yihiin qaabka nebiyadeed ee bilowga waxsii sheegidda toddobaatanka sannadood ee maxaabiisnimada, sidaas darteedna waxay ka mid noqdaan bilowga tusaaleeya dhammaadka toddobaatanka sannadood ee maxaabiisnimada.

Maxaabiisnimadu waxay ku bilaabatay hoos-gelin tartiib-tartiib ah oo lagu sameeyey saddex boqor, iyada oo ku dhammaatay burburinta boqortooyada iyo magaalada caasimaddeeda ah. Dhammaadka waxsii sheegiddu wuxuu calaamadeeyaa burburinta qaranka iyo caasimadda Baabuloon, taas oo calaamad u ah imaanshaha saddexda amar ee isdaba-joogga ah. Bilowga waxsii sheegidda laba-kun iyo saddex-boqolka sannadood waxaa lagu calaamadeeyey saddex amar oo isdaba-joog ah, wuxuuna tusaaleeyaa dhammaadka waxsii sheegidda laba-kun iyo saddex-boqolka sannadood, taas oo ka kooban saddex farriimood oo isdaba-joog ah.

Saddexda malaa’igood iyo saddexdooda farriimood ee kala duwan waxaa horay loogu sii astaysay saddex boqor iyo saddexdooda amarood ee isdaba-joogga ahaa. Saddexda boqor ee ku dhawaaqay saddexdooda amar ee kala duwan waxaa horay loogu sii astaysay saddex boqor oo isdaba-joog ah, kuwaas oo mid kastaaba soo bandhigay farriintiisii fallaagowga ahayd ee ka gees ahayd Nebukadnesar. Saddex farriimood oo fallaagow ah ayaa astaan u ahaa saddex amar, kuwaas oo iyaguna markoodii astaan u ahaa saddex farriimood. Midkood ayaa bilaaba waxsii sheegidda toddobaatanka sannadood, taas oo iyaduna ku dhammaata bilowga waxsii sheegidda laba-kun iyo saddex-boqol oo sannadood, taas oo ku dhammaata imaatinka malaa’igta saddexaad sannadkii 1844. Toddobaatankii sannadood ee dhulku uu ku raaxaysan lahaa Sabtidiisa lagama sooci karo Oktoobar 22, 1844.

Yehooyaaqiim waxa uu metelaa amarkii ugu horreeyey ee Kuros iyo sidoo kale farriintii malaa’igta kowaad ee Muujintii cutubka afar iyo tobnaad. Intaa waxaa dheer, saddexda markhaati ee saddexdii boqor ee ugu dambeeyey ee Yahuudah, saddexda amar, iyo saddexda farriimood ee malaa’igaha, waxay bixiyaan xog sugan oo ku saabsan astaanta Yehooyaaqiim; waayo taariikhda nebiyadeed ee saddexda malaa’igood si aad ah oo taxaddar leh ayaa waxyigu u calaamadeeyey. Saddexda farriimoodba waxay leeyihiin imaansho taariikheed, dabadeedna xoojin taariikheed.

Malaa'igtii kowaad wuxuu yimid 1798, waxaana awood lagu siiyey 11kii Agoosto, 1840, iyadoo la xaqiijiyey mabda'a ah in maalin loo tiriyo sannad.

“Sannadkii 1840 rumoobid kale oo cajiib ah oo wax sii sheegiddu leedahay ayaa kicisay xiise baahsan. Laba sannadood ka hor, Josiah Litch, oo ka mid ahaa wadaaddadii hormuudka ka ahaa kuwii ku wacdiyi jiray imaatinka labaad, ayaa daabacay tafsiir ku saabsan Muujintii 9, isaga oo sii sheegayay dhicidda Boqortooyadii Cusmaaniyiinta. Sida ku cad xisaabaadkiisa, quwadani waxay ahayd in la afgembiyo... 11-ka Ogoosto, 1840, marka awoodda Cusmaaniyiinta ee Constantinople la filan karo in la jebiyo. Oo tanina, waxaan rumaysanahay, waxaa la ogaan doonaa inay sidaas tahay.”

“Wakhtigii la cayimay, Turkigu, iyada oo adeegsanaysa safiiradeeda, waxay aqbashay ilaalinta quwadihii isbahaysiga ahaa ee Yurub, sidaas darteedna waxay isu gelisay gacanta quruumaha Masiixiyiinta ah. Dhacdadu si sax ah bay u oofisay wax sii sheegiddii. Markii taas la ogaaday, dad fara badan ayaa ku qancay saxnaanta mabaadi'da fasiraadda wax sii sheegidda ee ay qaateen Miller iyo saaxiibbadiis, waxaana dhaqdhaqaaqii imaatinka la siiyey dardar la yaab leh. Rag aqoon iyo maqaam leh ayaa Miller kula midoobay, labadaba wacdinta iyo daabicidda aragtiyihiisa, waxaana 1840 ilaa 1844 shaqadu si degdeg ah u fidday.” The Great Controversy, 334, 335.

Malaa'igtii kowaad waxay timid iyadoo ku dhawaaqaysa furitaanka xukunka sannadkii 1798, laakiin farriintu waxay ku dhisnayd ansaxnimada aqoonsigii William Miller ee ahaa in maalin ku jirta waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ahi ay ka dhigan tahay sannad. Mabda'aas waxaa la xaqiijiyey “11-kii Agoosto, 1840,” farriintii kowaadna awood baa loo yeelay. Markii ay fashilantay saadaashii soo noqoshada Masiixa ee sannadka Kitaabiga ah ee 1843, taas oo ku fidday sannadka 1844, waxaa timid malaa'igtii labaad ee Muujintii cutubka afar iyo tobnaad. Markii ay fashilantay saadaashii gu'gii 1844, kaniisadaha Protestant-ku waxay diideen qaanuunkii Miller ee maalin sannad u taagan, waxayna noqdeen gabdhihii Baabuloon. Farriintaas dabadeed awood baa loo yeelay xagaagii 1844, markii ay ku biirtay farriinta Qaylada Habeenbadhka. Markii ay rumoowday farriintii Qaylada Habeenbadhka 22-kii Oktoobar, 1844, waxaa timid malaa'igtii saddexaad iyada iyo farriinteedii.

Caasinimada Laodikiyaanka Adventism-ka ee sannadkii 1863 aawadeed, dadka Ilaah waxaa loo qoondeeyey inay ku celiyaan taariikhdiisii Israa'ii hore ee ku warwareegiddii cidlada. Awood-siinta farriinta saddexaadna way sugi lahayd ilaa Sebtembar 11, 2001. Mid kasta oo ka mid ah saddexda farriimood wuxuu taariikhda ku yimaadaa, dabadeedna waa la awood siiyaa.

Yehooyaaqiim iyo Kuros waxay matalaan awoodsiinta malaa'igtii kowaad, ee ma aha imaatinkeedii. In kastoo Yehooyaaqiim uu ahaa kii ugu horreeyey saddexdii boqor ee ugu dambaysay ee Yahuudah, iyo in kastoo uu metelo farriinta malaa'igta kowaad, haddana astaamaha nebiyadeed ee isaga, iyo sidoo kale Kuros, ay muujiyaan waxay caddeynayaan in labadooduba ay yihiin calaamado ka tarjumaya awoodsiinta malaa'igta kowaad, ee aanay ahayn calaamado ka tarjumaya imaatinka malaa'igta kowaad. Imaatinka farriintii kowaad ee taariikhda Yehooyaaqiim wuxuu ahaa Manaseh, oo ahaa kii ugu horreeyey toddobadii boqor ee ugu dambaysay ee Yahuudah.

Toddoba boqor ayaa ka horreeyey burburkii dhamaystirnaa oo ugu dambeeyey ee Yerusaaalem. Toddobadaas boqor waxay ka dhigan yihiin taariikh horusocod ah, sida ay ahayd taariikhda ay astaan ahaan u metelayeen laga bilaabo 1798 ilaa 1844. Malaa'igtii kowaad waxay timid 1798, tii saddexaadna waxay timid Oktoobar 22, 1844. Taariikhda 1798 ilaa 1844 waa taariikhda malaa'igta kowaad iyo tan labaad. Taariikhda malaa'igta saddexaad waxay bilaabatay 1844. Marka Walaashii White ay qeexayso astaanta toddobada onkod ee Muujintii cutubka tobnaad, waxay tidhaahdaa toddobada onkod waxay matalaan taariikhda malaa'igta kowaad iyo tan labaad, laakiin ma matalaan malaa'igta saddexaad.

“Iftiinka gaarka ah ee la siiyey Yooxanaa, oo lagu muujiyey toddobada onkod, waxay ahayd qeexid faahfaahsan oo ku saabsan dhacdooyinka dhici lahaa intii lagu jiray farriimaha malaa'igta kowaad iyo tan labaad.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Taariikhda toddobada onkod ee Muujintii cutubka tobnaad waxay xoojinaysaa taariikhda awood-siinta malaa'igtii kowaad laga bilaabo Agoosto 11, 1840 ilaa niyad-jabkii weynaa ee Oktoobar 22, 1844; hase ahaatee, haddana waxay ka kooban tahay taariikhda oo dhan ee malaa'igtii kowaad iyo tan labaad. Adeegsiga guud ee toddobada onkod waa in ay u taagan yihiin muddada 1798 ilaa Oktoobar 22, 1844. Taariikhda imaatinka malaa'igtii kowaad laga bilaabo 1798 ilaa niyad-jabkii weynaa waa taariikhda malaa'igtii kowaad iyo tan labaad, waxaana si nebiyad ah loogu matalay toddoba onkod. Toddobada onkod sidoo kale waxaa tusaale ahaan u ahaa toddobadii boqor ee ugu dambeeyey ee Yahuudah. Saddexdii ugu dambeeyey ee boqorradaas ma ay ahayn oo keliya kuwo tilmaamaya boqorro isdaba-joog ah, balse iyagoo wadajir ah waxay yihiin hal astaan oo ka kooban kii hore, kii dhexe, iyo kii dambe.

Taariikhda saddexda malaa'igood, farriintii kowaad waxaa la siiyey awood 11-ka Agoosto, 1840, oo Yehooyaaqiim iyo Kuros labaduba waxay tusaale u ahaayeen dhacdadaas.

Waxaan sii wadi doonnaa inaan maqaalka xiga ku aqoonsanno xaqiiqooyinkan ugu muhiimsan.

“Daacadnimo adag waa in arday kasta qaddariyaa. Maskax kastaa waa inay si xushmad leh ugu jeesataa Erayga Ilaah ee la muujiyey. Iftiin iyo nimco ayaa la siin doonaa kuwa sidan Ilaah u adeeca. Waxay sharcigiisa ka dhex arki doonaan waxyaalo yaab leh. Runo waaweyn oo tan iyo maalintii Bentakostiga yiillay iyagoo aan la dhegaysan oo aan la arag, ayaa ka soo iftiimi doona Erayga Ilaah iyagoo ku jira daahirnimadoodii dabiiciga ahayd. Kuwa si run ah Ilaah u jecel, Ruuxa Quduuska ahu wuxuu u muujin doonaa runo maskaxda ka libdhay, wuxuuna sidoo kale u muujin doonaa runo gebi ahaanba cusub. Kuwa cuna hilibka oo cabba dhiigga Wiilka Ilaah waxay ka soo saari doonaan kitaabbada Daanyeel iyo Muujintii run Ruuxa Quduuska ahu waxyooday. Waxay dhaqaajin doonaan awoodo aan la xakamayn karin. Bushimaha carruurta ayaa la furi doonaa si ay u naadiyaan waxyaalaha qarsoon ee ka qarsoonaa maskaxda dadka. Rabbigu wuxuu doortay waxyaalaha nacasnimada ah ee dunidan inuu ku ceebeeyo kuwa xigmadda leh, iyo waxyaalaha itaaldaran ee dunida inuu ku ceebeeyo kuwa xoogga badan.”

“Kitaabka Quduuska ah waa inaan dugsiyadeenna loo keenin si loogu dhex geliyo gaalnimo. Kitaabka Quduuska ah waa in laga dhigaa saldhigga iyo nuxurka waxbarashada. Waa run in aynu erayga Ilaaha nool aad uga badan naqaanno intii aynu hore u naqaanney, hase yeeshee weli waxaa jira wax badan oo dheeraad ah oo la baranayo. Waa in loo adeegsadaa sidii erayga Ilaaha nool, oo loo qaddariyaa inuu yahay kan ugu horreeya, kan ugu dambeeya, iyo kan ugu wanaagsanba wax kasta. Markaas ayaa la arki doonaa koritaan ruuxi ah oo dhab ah. Ardaydu waxay horumarin doonaan dabecado diineed oo caafimaad qaba, maxaa yeelay waxay cunayaan hilibka oo waxay cabbayaan dhiigga Wiilka Ilaah. Laakiin haddii aan la ilaashan oo aan la nafaqayn, caafimaadka naftu wuu dumbo. Ku sii jirra marinka iftiinka. Barta Kitaabka Quduuska ah. Kuwa Ilaah si aaminimo leh ugu adeega waa la barakayn doonaa. Kan aan oggolaanin in hawl aaminimo leh ay abaalmarin la’aan marto, wuxuu ficil kasta oo daacadnimo iyo toosnaan ah ku taajayn doonaa calaamooyin gaar ah oo jacaylkiisa iyo raallinimadiisa ah.” Review and Herald, August 17, 1897.